

LATVIJAS
REPUBLIKAS
TIESLIETU
MINISTRIJA

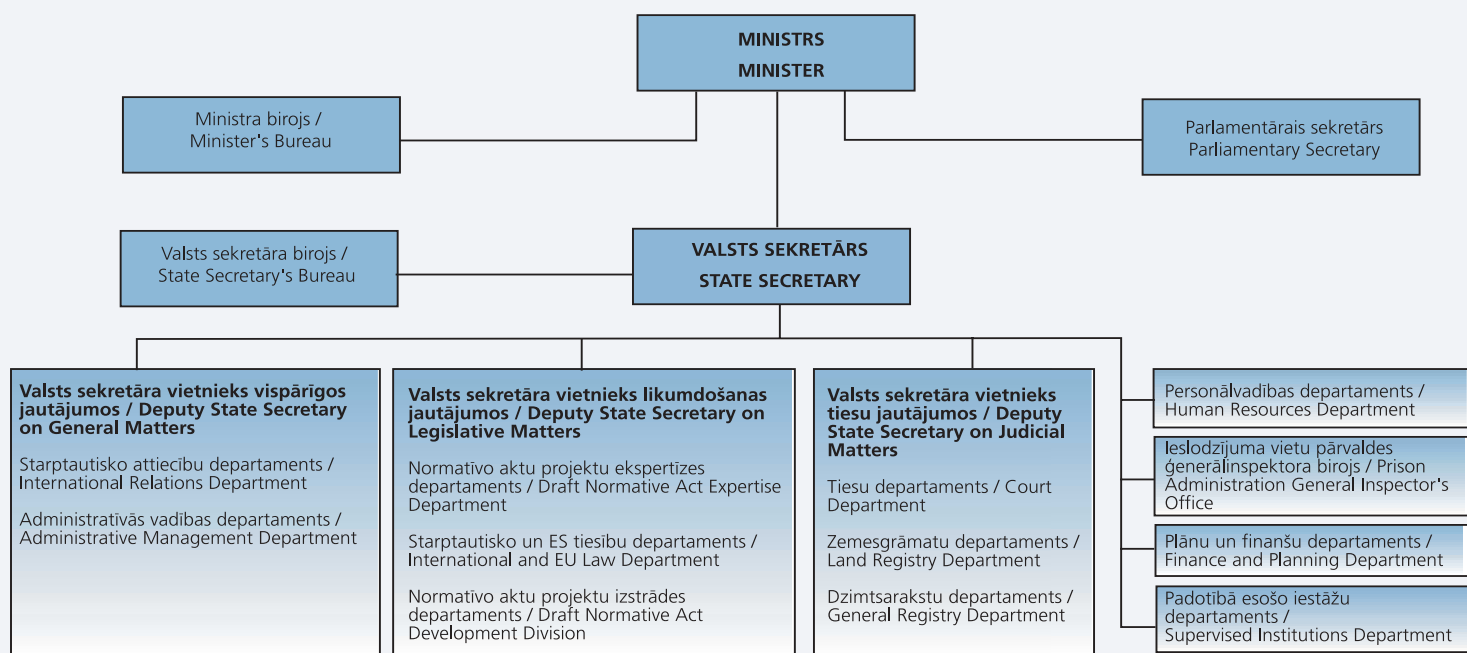

MINISTRY
OF JUSTICE
OF THE REPUBLIC
OF LATVIA

STRUKTŪRA

STRUCTURE

Ministrijas darbu politiski vada tieslietu ministrs, kas dod rīkojumus valsts sekretāram, ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu amatpersonām. Ministrs ieceļ un atbrīvo no amata valsts sekretāru un ministrijas padotības iestāžu vadītājus, kā arī var atcelt to izdotos normatīvos aktus, lēmumus un rīkojumus. Ministrs ir atbildīgs Saeimas priekšā par ministrijas darbu.

Valsts sekretārs organizē konkrētās nozares politikas un stratēģijas izstrādi un īstenošanu, kā arī vada iestādes administratīvo darbu un organizē ministrijas funkciju izpildi. Valsts sekretārs arī plāno finanšu resursus ministrijas padotībā esošajām pārvaldes iestādēm un nodrošina ministrijas darbības nepārtrauktību.

The Minister of Justice provides the political direction for the work of the Ministry and gives assignments to the State Secretary and directors of the Ministry's subordinate institutions. The Minister has the authority to appoint and dismiss the State Secretary and the directors of the Ministry's subordinate institutions and to repeal their issued normative acts, decrees and decisions. The Minister is accountable to the Saeima (Parliament) for the work of the Ministry of Justice.

The State Secretary, as the highest-ranking civil servant in the Ministry, organizes the development and implementation of the specific policies and strategies within the Ministry's public policy spheres, manages the administrative work of the Ministry and ensures the performance of the Ministry's functions. The State Secretary is also responsible for the financial resource planning for the Ministry's subordinate institutions and for the continuity of the work of the Ministry.

Tieslietu ministrijas padotībā ir Bēgļu lietu apelācijas padome, Naturalizācijas pārvalde, Patentu valde, Uzņēmumu reģistrs, Valsts zemes dienests, Ieslodzījuma vietu pārvalde, Valsts valodas centrs, Reliģisko lietu pārvalde, Datu valsts inspekcija, Valsts aģentūra "Maksātspējas administrācija", Kriminoloģisko pētījumu centrs, Patentu tehniskā bibliotēka, Valsts tiesu ekspertīžu birojs. Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja bezpeļņas organizācijā valsts akciju sabiedrībā "Tiesu namu aģentūra", bezpeļņas organizācijā valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vēstnesis".

The subordinate institutions of the Ministry of Justice are as follows: Enterprise Register, Refugee Appeals Board, Naturalization Board, Patent Board, Patent and Technology Library, State Land Service, Prison Administration Board, State Language Center, Board of Religious Affairs, State Data Inspection, State Agency of Insolvency Administration, State Forensic Science Bureau and Criminological Research Center. The Ministry holds the State shares in the non-profit State limited liability company "Latvijas Vēstnesis" (The Latvian Herald), and the non-profit State joint stock company "Tiesu namu aģentūra" (Courthouse Agency).

VĒSTURE

Latvijas Republikas Tieslietu ministrija tika izveidota jau nākamajā dienā pēc Latvijas valsts proklamēšanas. Pirmais Tieslietu ministrijas darbs bija izdot tiesu pamatlikumu un izstrādāt likumprojektus. Pagaidu nolikums par Latvijas tiesām un tiesāšanas kārtību tika sagatavots līdz 1918.gada 3.decembrim, un jau 6.decembrī tas tika apstiprināts Latvijas Tautas padomē. Tas kļuva par tieslietu resora un visu tiesu darbības pamatu, no kura vēlāk izveidojās citi ar tiesu varu saistītie likumi.

Pašreiz Tieslietu ministrijas centrālajā aparātā strādā 120, bet kopumā tieslietu ministrijas sistēmā – ap 5300 darbinieku. Tieslietu ministrijas funkcijas un uzdevumi ir noteikti vairāk nekā 100 tiesību aktos.

few days later, on December 6. These documents became the basis of the legal system and other subsequent normative acts connected with judicial power.

Currently, about 120 employees work at the central Ministry of Justice offices while a total of 5300 employees work in the Ministry of Justice system. The functions and objectives of the Ministry are described in more than 100 normative acts.

HISTORY

The Republic of Latvia Ministry of Justice was already established on the next day after the November 18, 1918 proclamation of the Latvian state. Its first tasks were to pass a fundamental law about the courts and the legislation regulating the administration of the courts. A temporary regulation about Latvia courts and litigation procedures was prepared by December 3, 1918 and was approved by the Latvia National Council a

TIESLIETU MINISTRIJAS PRIORITĀTES

Tieslietu ministrijas mērķi ir turpināt tiesu varas neatkarības stiprināšanu un normatīvo aktu sakārtošanu, ātru un efektīvu tiesas procesu nodrošināšanu visās tiesu instancēs un visās lietu kategorijās. Lai to īstenotu, ministrija ir noteikusi prioritātes trīs virzienos:

Likumdošanas sakārtošana

- tiesību jaunrades procesa uzlabošana
- Latvijas iekļaušanās ES tiesību sistēmā
- tiesību sistēmas koordinācijas un pārraudzības uzlabošana
- nevalstiskā sektora organizāciju iesaistīšana tiesību jaunradē

Tiesu darba uzlabošana

- lietu izskatīšanas paātrināšana tiesās
- tiesu nolēmu kvalitātes paaugstināšana
- tiesu darbības caurskatāmības nodrošināšana

Kriminālsodu izpildes sistēmas efektivitātes palielināšana

- cilvēktiesību nodrošināšana ieslodzījuma vietās
- notiesāto integrācijas sabiedrībā veicināšana
- atkārtotu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas samazināšana

Tieslietu ministrijas uzdevums ir palielināt tās uzticību sabiedrībā. Pēdējos gados pakāpeniski iezīmējas tendence – Tieslietu ministrija ieņem arvien nozīmīgāku vietu citu ministriju vidū. Tuvākajā laikā tai jāklūst par vienu no nozīmīgākajām un prestižākajām ministrijām valsts pārvaldes sistēmā.

PRIORITIES OF THE MINISTRY OF JUSTICE

The main objectives of the Ministry of Justice is to continue strengthening the independence of judicial power, to ensure fast and efficient legal processes in all courts, at all levels and for all types of cases. The Ministry has defined three main priorities to fulfil these objectives:

Improvement of Legislation

- Improvement of the process establishing new laws
- Incorporation of Latvia into the EU legal system
- Improvement of the coordination and monitoring of the legal system

- Involvement of the non-governmental sector in the law drafting process

Improvement of Court Services

- Acceleration of the court case review process
- Increase in the quality of court decisions
- Ensure transparency of court activities

Increased Effectiveness of Criminal Punishment

- Ensure observance of human rights in prisons
- Promotion the reintegration of convicted persons into society
- Decrease the number of repeated criminal offences

The task of the Ministry of Justice is to increase the trust of society in legal system. In the past years the role of the Ministry of Justice among other ministries has increased. In next years it will become one of the most prestigious and important ministries in the state governing system.

LIKUMDOŠANA

Tieslietu ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde tieslietu jomā un tās padotībā esošajām valsts pārvaldes iestādēm. Tieslietu ministrijas funkcijas ir izstrādāt tiesu administrēšanas politiku un tiesību politiku pilsonības, valsts valodas, personas datu aizsardzības, informācijas atklātības un elektronisko dokumentu uzraudzības, publisko reģistru, reliģisko lietu, zemes politikas, bēgļu jautājumu un uzņēmējdarbību (komersantu) maksātnespējas jomā.

Jautājumos, kas saistīti ar politikas izstrādi un īstenošanu, Tieslietu ministrija veicina sociālo dialogu, iesaistot sabiedrības pārstāvjus valsts pārvaldē, lēmuma pieņemšanas procesā konsultējoties ar nevalstiskajām organizācijām un informējot sabiedrību par nozares politiku un ministrijas padotībā esošo iestāžu darbību.

Svarīgs uzdevums nākotnē ir likumu izstrādes sektora un ministrijas kapacitātes nostiprināšana, tādējādi palielinot Tieslietu ministrijas lomu valsts pārvaldes sistēmā. Izaicinājums ministrijai ir darbs ar Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem, kur nepieciešami darbinieki ar labām zināšanām Eiropas likumdošanā.

Aktuālākie tiesību aktu projekti, kas tiek izstrādāti Tieslietu ministrijā, tiek ievietoti sabiedrības apspriešanai mājaslapā www.tm.gov.lv.

LEGISLATION

The Ministry of Justice is the leading state administration institution in the justice field and for its subordinate institutions. The Ministry's functions are to develop court administration policy and legal policy for the fields relating to citizenship, state language, personal data protection, information transparency and supervision of e-documents, public registers, land policy, refugee issues, religious matters and business insolvency.

Within its competence areas the Ministry of Justice prepares draft normative acts and draft policy planning documents and provides its opinions about the draft normative acts and draft policy planning documents prepared by other ministries and institutions.

The Ministry promotes social dialogue about the issues connected with the development and realization of its policies by involving society members in the work of the state administration, by consulting with non-governmental organizations during the decision-making process and by informing society about the work of the Ministry's subordinate institutions.

The most important normative acts that are being prepared by the Ministry of Justice are accessible in the Ministry's official web site www.tm.gov.lv.

TIESU DARBA UZLABOŠANA

Viens no Tieslietu ministrijas galvenajiem uzdevumiem ir palielināt tiesu varas neatkarību, ieviešot tās pašpārvaldes modeli un samazinot tiesu varas atkarību no izpildvaras. Lai to īstenotu, tiek veidota Tiesu administrācija, kuras kompetencē būs tiesu organizatoriskā vadība, tajā skaitā visi finansēšanas, personāla un arī saimnieciskie jautājumi. Tā organizēs arī tiesnešu apmācību nacionālajās un Eiropas Savienības tiesībās.

Tiesnešu neatkarības stiprināšanai notiek pāreja uz jauniem tiesnešu algu veidošanas principiem. Jaunā atalgojuma sistēma piedāvā ļoti skaidru un saprotamu tiesneša karjeras virzību un tai atbilstošu atalgojumu, ko noteiks gan darba laikā iegūtās papildu zināšanas, gan papildu pieredze.

Lai celtu tiesu darba efektivitāti un nodrošinātu tiesu pieejamību, tiek realizēts projekts, kura ietvaros notiek visu tiesu saslēgšana vienotā informatīvajā sistēmā, tādējādi nodrošinot arī tiesas spriedumu publisku pieejamību elektroniskā veidā.

Tiesu darba neatkarības nostiprināšanai svarīgs ir materiāli tehniskais nodrošinājums. Tāpēc Tieslietu ministrija lielu uzmanību velta tiesu namu tehniskajam stāvoklim, rekonstruējot un pārbūvējot tos. Pirmo reizi pēc valstiskās neatkarības atgūšanas tiks celts jauns tiesu nams Jūrmalā, kas atbildīs visām mūsdienu prasībām.

Informācija par Latvijas tiesu sistēmu atrodama Tieslietu ministrijas mājaslapā www.tm.gov.lv un Latvijas tiesu portālā www.tiesas.lv.

IMPROVEMENT OF COURT SERVICES

A major goal of the Ministry of Justice is to increase the independence of judicial power by introducing a realistic model of self-government for the courts and thus decreasing the judicial power's dependence upon the executive. Thus, a separate Court Administration is being formed whose competence will include all issues relating to finances, personnel and administration. The Court Administration will also organize judicial training regarding national and EU law.

Another step in strengthening the independence of judicial power is the transition to new principles for determining judges' salaries. This new remuneration system provides quite clear and understandable directions for a judge's career with an appropriate salary, in order to reflect the additional knowledge and experience which has been acquired by the judge during his/her tenure.

To increase the efficiency of court services and the accessibility of the courts, the Court Information Project is being realized with the goal to connect all courts in one unified information/computer system. This system will also ensure that the courts' decisions are electronically accessible to the public.

Information about Latvia's court system can be found in the official Ministry of Justice web page www.tm.gov.lv and in the Latvia Courts Portal web page www.tiesas.lv.

IZMAIŅAS SODU SISTĒMĀ

Pasaulē pēdējos gados dominē uzskats, ka pēc iespējas būtu vēlams izvairīties no tādu soda veidu piemērošanas, kas ir saistīti ar brīvības atņemšanu. Ievērojot šādas tendences, Latvijā, piemēram, arvien biežāk par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu tiek piespriests tāds kriminālsoda veids kā piespiedu darbs.

Šajā sakarā Tieslietu ministrija ir izstrādājusi koncepciju "Par izmaiņām sodu sistēmā", kas paredz plašāk piemērot ar brīvības atņemšanu nesaistītus sodus, paredzot jaunus, brīvības atņemšanas so-
diem alternatīvus so-
da veidus, kā arī no-
teikt alternatīvas so-
du izciešanai.

Tiek veidots Valsts probācijas dienests, kas valstiskā līmenī koordinēs izciešamo sodu izpildi un organizēs palīdzību personām, kas atbrīvotas no ieslodzījuma. Probācijas dienests būs institūcija, kas sekmēs noziedzības novēršanu valstī, ievērojami atslogos tiesību aizsardzības iestāžu darbu un nodrošinās sabiedrībā izciešamo sodu kvalitatīvu izpildi un koordināciju.

Paredzams, ka Probācijas dienesta izveide radikāli samazinātu ieslodzīto skaitu Latvijas cietumos, kas pašreiz pārsniedz 8 000 personu. Tā darbība tiks vērsta divos virzienos. Pirmkārt, alternatīvo sodu veidu plašāka piemērošana, notiesātās personas iesaistot dažādās programmās sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām. Otrkārt, ieslodzīto iesaistīšana rehabilitācijas programmās jau pirms viņu atbrīvošanas, turpinot to arī pēc atgriešanās brīvībā.

CHANGES IN PUNISHMENT SYSTEM

The current prevailing view about criminal punishment policy is that it is preferable to avoid punishment forms that are connected with the deprivation of liberty. In keeping with such tendencies, forced labor, along with other alternative forms of punishment, is more frequently being proclaimed as a punishment for criminal offences in Latvia.

In this regard, the Ministry of Justice has prepared a public policy concept paper about changes to the criminal punishment system. This paper foresees the increased use of criminal punishment forms that are not connected with imprisonment, but are alternative punishment forms.

The State Probation Agency is being created to coordinate, at the state level, the implementation of criminal sentences and to organize assistance to individuals who have completed their prison sentences. The Probation Agency will facilitate the prevention of crime at a national level and will ensure a qualitative implementation and coordination of criminal sentences.

The creation of the State Probation Agency should greatly decrease the number of persons in penitentiaries, currently totaling about 8000 people in prisons. The Agency will work in two directions-1) the increased use of alternative punishment forms instead of imprisonment and involving more prisoners in various programs in cooperation with NGOs, and 2) involving more prisoners in rehabilitation programs prior to their release from prison and continuing after their return to society.

ADRESE

Latvijas Republikas Tieslietu ministrija
Adrese: Brīvības bulvāris 36, LV-1536
Tālrunis: 7036 801, 7036 716, 7036 721,
fakss: 7285575, 7210823
E-pasts: tm.kanceleja@tm.gov.lv

ADDRESS

Ministry of Justice of the Republic of Latvia
Address: Brīvības Boulevard 36, Riga, Latvia LV-1536
Phone: +371 7036 801, +371 7036 716, +371 7036 721
Fax: +371 7285575, +371 7210823
E-mail: tm.kanceleja@tm.gov.lv

Tieslietu ministrija internetā

Ministrijas mājaslapā www.tm.gov.lv ir iespējams iegūt jaunāko informāciju par aktuālākajiem notikumiem, tiesību aktu un tieslietu politikas dokumentu projektiem. Turklāt ar mājaslapas palīdzību var piedalīties nozīmīgāko projektu apspriešanā. Tajā var iepazīties arī ar tiesu darba pēdējo septiņu gadu statistiku. Mājaslapā var parakstīties uz informācijas saņemšanu savā e-pastā, tādējādi vienmēr saņemot aktuālos jaunumus no pirmavota.

Ministry of Justice on the Internet

The Ministry's internet homepage www.tm.gov.lv will provide you with the most recent information about the latest draft judicial/legal policy documents and the most topical events. This homepage also provides opportunities to participate in the discussion of the most important draft projects. The homepage also provides the opportunity to subscribe to the Ministry's latest news via e-mail, thus ensuring the reader of being informed about the newest Ministry of Justice topics from the primary source.